

stovene. Jeg gentager, hvad jeg den Gang sagde: hvis man vilde sælge dem, tror jeg, man kunde faa en ganske anderledes Rente ud af Kapitalen, end ud af Statsstovene. Der er et engelsk Ord, som muligvis navnlig er uberdeligt i England, og som betegner en vis Maade at drive Jorden paa: gentlemansforming, altsaa Nigmandsdrift. Det er den Drift, tror jeg, der passer bedst paa alt, hvad Staten driver. Det er derfor, jeg er imod Statsdrift, hvor den kan undgaa. Det modjatte af at undgaa denne Nigmandsdrift er den Fremgangsmaade, som den ærede Minister repræsenterer, at læsse faa meget som muligt over paa Staten, at Staten kan faa saa meget at bestille som mulig. Efter min Mening kan en saadan Drift være meget nydelig at se paa; men det er et Spørgsmaal, om Landet har Raad dertil; det er naturligvis den øvrige Del af Landet, der kommer til at betale det. Der var et andet Spørgsmaal, som Ministeren berørte, og det var Klasselotteriet, som betegnedes som Statens Hafardspil. Den ærede Minister fremhævede, at vi derved trof en hel Del Penge til Landet, ligesom at det var en god, og det lod ogsaa til en ganske behagelig Maade for „de stakkels Spillere“, som Ministeren udtrykte sig, at spille i dette Statslotteri. Jeg skal dog gøre opmærksom paa, at hvis Opgaven er at trække Penge til Landet fra andre Stater, saa maatte man kunne trække ganske anderledes betydelige Kapitaler end dem, der her er Tale om, til Landet; hvis man vilde indrette for Eksempel en Spillebank som Spillebanken i Monaco. Nu er der jo endog Tale om at nedlægge Spillebanken i Monaco; saa er der jo god Anledning til at anlægge en saadan her. Landets Beliggenhed, der tilbøjs er i Centrum af Europa, vilde vel ikke være nogen Hindring; man vilde ogsaa kunne finde smukke Omgivelser for en saadan Plads; der er jo mange Steder her i Hovedstadens Nærhed, hvor der er store Træer og dybe Søer, og saadanne Ting høre jo ogsaa til, hvor man har en saadan Anstalt. Hvad det angaar, at det skulde være en behagelig Spillemaade for de spillende, tror jeg for Resten ikke derpaa. Hvis man for Eksempel vil sammenligne den Maade, man spiller paa her, med den Maade, hvorpaa der spilles i Monaco, saa er den Maade, hvorpaa man der spiller, langt behageligere, idet Chancerne der ere lige, hvorimod de, som det jes af Statsregnskabet, paa ingen Maade ere lige i Klasselotteriet. Det er ikke saa mange Millioner, det drejer sig om, og deraf tager Staten paa Forhaand over 1 Million,

de skulde ogsaa have noget at leve af, og det løber vist nok ikke ganske lidt op. Man vil deraf se, at Svillerne ere ret uheldig stillede. Jeg vil tillade mig at anføre, at jeg var ganske paa det rene med, at den ærede Finansminister vilde stille sig imod mit Forslag, og jeg er ogsaa ganske paa det rene med, at saa længe det Regimente eller et tilsvarende Regimente som det, vi nu have, eksisterer, vil et saadant Forslag aldeles ikke vinde Anslang, ikke alene paa Grund af, at et Regimente som det nuværende, et fortifikatorisk Regimente, trænger til alle de Penge, de kunne faa, ogsaa til denne Million, men ogsaa, fordi det trænger til de mange gode Embeder, der følge med dertil, og som de kunne have at uddele. Dette er ogsaa en Nødvendighed. Ogsaa af den Grund vil det ikke være muligt for et Regimente som det nuværende, at affasse Klasselotteriet. Jeg har kun omtalt det, fordi jeg mente og fremdeles mener, at det er en usin Bestilling for Staten, en usin Maade for Staten at faa sig en Indtægt paa. Som sagt, det ligger i den ærede Ministers og min forskellige Opfattelse af og i det forskellige Syn, vi have paa hele Statsstyrelsen. Jeg skal imidlertid indrømme, at den ærede Minister fuldstændig loyalt aengav, hvad jeg havde udtalt, og paa sin sædvanlige ridderlige Maade imødegik det ud fra sit Standpunkt og tog de Institutioner og Folk i Forsvar, som støtte sig til ham, og som han mener, det er rigtigt at have. — Det samme gælder ikke ganske, naar jeg omtaler den Maade, hvorpaa den ærede Indenrigsminister omtalte, hvad jeg havde sagt. Jeg ser, at den ærede Indenrigsminister ikke er til Stede, og hører desværre, at han ikke skal være rast. Jeg skal derfor lægge en Dæmper paa, hvad jeg kunde ønske at sige derom. Jeg vil da fremføre, at naar den ærede Indenrigsminister sagde, at jeg havde anset over, at Statsbanerne ikke gav saa meget i Overskud, som man med Rimelighed kunde vente i Forhold til Anlæggssummen og Købesummen, saa sagde han, at jeg vilde have Taksterne forhøiede. Og han gjorde opmærksom paa, at det glædede ham her i Tinget, navnlig fra den Side af Tinget, jeg tilhører, at høre en saadan Udtalelse, og han vilde straks anvende den, idet han vilde se at sætte mig frem som et Ekstræmmebillede for Agravterne, der synes at have forkrækket baade ham og mange af Tingets Medlemmer med i en overordentlig Grad. Jeg skal imidlertid gøre opmærksom paa, at det passer aldeles ikke med, hvad jeg udtalte. Jeg bliver i Almindelighed ikke bestyldt for ikke at udtale mig tilstrækkelig tydeligt. Tværtimod vil man vel i Almindelighed be-